

PORTÁŠI NA OPÁLENĚ

poosmé

27. července 2019 od 10.00 hodin

od 10:00 hodin

- IAM TRIO + swingové vstoupení (tanec) Hana Procházková a Petr Makeš
- Dětský valašský soubor Malá Rusava z Bystřice pod Hostýnem pod vedením Jiřího Hrdličky (hry, písně, tance za doprovodu cimbálové muziky)
- Soutěže pro děti (celý den)

od 14:00 hodin

- Cimbálová muzika Úsměv z Ostravy. Primáš Martin Zálesný
- Moravský folklorní soubor Ševčík z Ostravy
- Foltán & Bubák: Remember KAREL KRYL (hity Karla Kryla)
- Trombitáši Štefánikovci z Púchovskej doliny
- Portáši z Valašské Bystřice
- Přátelé z obce Novot' (SK) s tradiční výrobou sýrů, žinčice a korbáčků
- Skupina historického šermu VIATOR a lidová řemesla
- Premiéra zcela nové originální OPÁLENSKÉ PORTÁŠOVKY
- Losování vstupenek
- Zapálení vatry a společné posezení s portáši
— po setmění ohnivá show

Program

Dále nabízíme:

Jehně na ohni, grilovaná masa, guláš, bramborové placky, brynzové halušky, naše borůvkové knedlíky na páře.

Slosovateľné vstupenky

První cena urostlé jehně
a další atraktivní ceny.

Vstupné 130 Kč — děti zdarma.

Slovem provází: Zdeněk Tofel a Petr Mikeska;
zvukový mistr: Ivo Vikoš.

S PORTÁŠI OPĚT NA OPÁLENÉ

RODINA PORTÁE HALATY

Program, k jehož uskutečnění vychází tato pozvánka, má v podtextu větu „Portáši na Opálené již po osmé“. Člověk by nevěřil, že jsme se poprvé sešli počátkem července 2012, abychom přivítali na svět dávnou portášovskou legendu, kterou nám tenkrát připomněla řezbářka Jana Vytřasová, autorka první ze tří portášských soch, které zdobí vrchol areálu Opálená.

Mohutná socha portáše Jurajky Halaty byla v následujících dvou letech doplněna o sochu jeho ženy Barbory a jejich synka Jurajky. V červenci 2012 jsme tak učinili proto, že jsme si připomněli vlastně dvouleté výročí události, kdy v červnu 1812 unesli lapkové z Uherportášského synka Jurajku, když rychlou akcí místních portášů byli vypátráni a stihl je spravedlivý trest. A tatínek Jurajka Halata pozval o měsíc později své kolegy na stráň pod svojí chalupou, která stávala v místech dnešních dřevěných soch. Při tomto prvním děkovném setkání vzplál velký oheň, který mírně spálil uschlou trávu kol dokola. A místu se začalo říkat Opálená, což vydrželo dodnes...

CO NIKDE JINDE NENAJDETE

On se používá i v létě název SKI-areál, ale není to zcela přesné. Ano – v zimě ožívá tento severovýchodní svah Ondřejníku, umístěný mezi obcemi Čeladná a Pstruží, nebývalými zimními radovánkami. Sjezdovka, dle potřeby i uměle zasněžovaná při večerním osvětlení přináší skutečné adrenalinové zážitky. Navíc je areál velice lehce přístupný, je zde velké parkoviště a není daleko od hlavní cesty vedoucí z Frýdlantu nad Ostravicí do Frenštátu pod Radhoštěm. Výhled z vrcholu areálu je v zimě i v létě úžasný, protože se před Vámi objeví panorama Předních hor, které tvoří Lysá hora, Smrk, Kněhyně, Stolová, Noříč a Radhošť. Ve vlastním areálu je stylová hospůdka s venkovním posezením a po cestě nahoru nemůžete minout oblíbenou restauraci U Pařeza. A v létě? **Půjčovna koloběžek či horských kol Vám umožní přísun další dávky adrenalinu. Děti pak milují možnost lukostřelby, kterou areál také nabízí.** Vyplatí se sem vydat i pěšky, případně dosáhnout po velmi příjemných trasách Skalky (964 m n. m.), nejvyššího vrcholu Ondřejníku. V létě se zde koná řada kulturních a sportovních akcí, včetně unikátních ukázek stříhání ovcí. Jednoduše řečeno, návštěva tohoto areálu plného aktivit není a nemůže být pouhou jednostrannou záležitostí. Dá se říci, že každý si může přijít na své. Navíc se dá říci, že areál začíná nedaleko čeladenského nádraží (trasa železnice Ostrava – Valašské Meziříčí, vlaky tam i zpět jezdí každou hodinu).

SPOJENÍ PŘÍRODY S PODNIKATELSKOU NÁPADITOSTÍ

Není žádným tajemstvím, že za úspěšným provozem areálu stojí nevyčerpatelné a nápadité aktivity rodiny Petra Mikesky a jeho spolupracovníků. Proč to dělá? Inu také proto, že ctí tradice, váží si toho, že může také umocnit zvyky, které nám zde zanechali naši předkové – Valaši, nebo chcete li, možná i Laši. Proto často v areálu zní valašské melodie a písně. Nejde pouze o soubor Valašský vojvoda z Kozlovic, jehož zpěváci, tanečníci a hudebníci to sem mají tak říkajíc „přes kopec“ (pochopitelně, že to platí i pro zpěvačky, tanečnice a hudebnice), ale i o další kulturní vystoupení, která mají vždy něco s Valašskem společného. Petr Mikeska tak nejen připomíná tradici, ale rozšiřuje ji novými aktivitami. Dokázal něco, co se ne vždy ne každému povede – spojit drobné podnikání s rozvojem aktivit spíše neziskových, mezi něž patří kultura i sport. Naši předkové, pokud se chtěli v beskydských horských oblastech uživit, museli mimo každodenní dřiny také hodně přemýšlet. Usnadňovali si tak žítí. Proto se ve Ski areálu Opálená v zimě půjčují lyže, funguje zde dětská lyžařská školička, snowpark (bedny, raily, skoky, wallride), dětský vlek a pochopitelně funguje i servis lyžařských potřeb. Organizátoři přemýšlejí, co a jak rok od roku vylepšovat.

ZPĚT DO ROKU 1812

Říká se, že se tradice nedá založit, že musí teprve vzniknout. Když jsme před osmi lety představili veřejnosti dřevěnou sochu Jurajky Halaty v nadživotní velikosti, nemohli jsme tušit, zda dávný příběh ze života čeladenských portášů zaujme natolik, aby se v moderním dvacátém prvním století ujal. A ujal se natolik, že nyní již můžeme hovořit opravdu o vzniklé, ale zcela nové tradici. Dobře udělal bača Matěj Halata, otec Jurajkův, když si vybral kdysi dávnou místo pro svoji chalupu nedaleko pramene potoka Stanoveca onen krásný svah k pasení ovcí, které mu svěřovali sousedé.

Ukázal nám směr pro doby, kdy nám pasení ovcí nestačí. Ale pozor – ovce jsou stále stejně důležité, jako kdysi. Proto se s nimi potkáte i v tomto zábavním areálu, který zde není jen pro zábavu. Ale také pro poznání, byť by mělo jít pouze o tradiční krajové speciality, které jsou na jídelníčku obou již zmíněných restaurací. Až budete sedět na letní terase stylové hospůdky Opálená, zkuste zavřít oči. A přestavit si, že zde před dvěma sty lety mnohokrát planula velká vatra a kolem ní sedávali portáši a vyprávěli si příběhy ze života, z jejich života sloužícímu právu a spravedlnosti v Beskydech. Možná se z nějakého obláčku dívají dolů a jsou spokojeni. Nájezdy lupičů z Uher (tehdy ze Slovenska) se nekonají, jsme velice dobří sousedé i přátelé. A když je třeba, vyměňujeme si výrobky z ovčího mléka. A baví se u nás všichni. Přijďte se, prosím. A ještě něco:

KAREL KRYL: NA SKALKU JSEM CHODIL JAKO PIONÝR

V programu uslyšíte nádherné písně Karla Kryla v podání skupiny Foltán & Bubák v pořadu Remember Karel Kryl. Tento zpěvák byl u nás před sedmnácti lety. V roce 2016 vydal Okrašlovací spolek Rozhledna z Čeladné další ze svých beskydských knih s názvem O LIDECH V BESKYDECH II. V této knize vzpomínal nedávno zesnulý kunčický učitel Zdeněk Šrubař na návštěvu Karla Kryla v kunčické základní škole. Stalo se tak 24. dubna 1992. Zveřejňujeme pouze úryvek vzpomínání:

Ve čtvrtek 23. dubna 1992 měl Karel Kryl velký koncert ve Frenštátě pod Radhoštěm. Sál kulturního domu byl nabit k prasknutí. Viděl jsem skvělé a dojemné vystoupení, na které nemohu zapomenout... Po vystoupení jsem ho navštívil v šatně, abych mu tlumočil pozvání ředitelky školy do naší galerie. Zpytavě se na mne podíval unavenýma očima, otřel si zpoceně čelo a po vyfouknutí kouře projevil o moji prosbu zájem... Chvilí ještě přemýšlel a pak odhodlaně řekl: „Tak dobře, pane učiteli, zítra přijdu!“ Domluvili jsme se na desátou hodinu a po vysvětlení cesty k nám jsme se rozloučili. Příští den byl pátek. Celá škola byla připravena na přijetí vzácného hosta. S malým zpožděním několik minut podesáté skutečně přijel. Byl uvítán ředitelkou školy Julií Kubalovou, učitelským sborem a nedočkavými žáky. Se zájmem a velmi pozorně si expozici prohlédl. Provázel jsem ho. Některé jeho komentáře, připomínky a názory byly zajímavé a mimořádně vtipné. Závěrem poznamenal, že nám ze své výtvarné tvorby také něco věnuje. Svůj slib dodržel. Žáci vyššího stupně a hosté z obce byli natlačeni do největší galerijní místnosti, posadili se na koberec a vyslechli asi hodinový koncert. Zazněly písně z připraveného repertoáru umělce, ale později zpíval i na přání. Ozývalo se: „Pane Kryle, třeba Bratříčka!“ A Karel vyhověl. Mezi písněmi probíhala naprosto neformální a přátelská beseda, otázky jen pršely. Jeden z dotazů i utkvěl v paměti natrvalo. Karel Kryl se všem přítomným totiž přiznal, že naši obec Kunčice pod Ondřejníkem dobře zná. Na vrcholku Ondřejníku prý byl několikrát, zejména jako pionýr v padesátých letech. „Vaši dědinu znám i z oken vlaku“, řekl náš host, „to když jsem o víkendech jezdil k prarodičům do Frýdku-Místku“. A tu jedna sedmačka vyhrkla nečekanou otázkou: „Že nedovedete vyjmenovat železniční stanice!“ Karel bez rozmyšlení spustil: „Hostašovice, Mořkov, Veřovice, Frenštát, Kunčice, Čeladná, Frýdlant, Pržno, Baška, Frýdek-Místek... až do Ostravy. Sklidil za to bouřlivý a dlouhotrvající potlesk. Všichni totiž právě pochopili, že nelhal, že je skutečně z našeho kraje! V pracovní výtvarné výchovy, kde si také se zájmem a pozorně prohlédl vystavené výtvarné práce žáků, proběhla další etapa jedinečného setkání — autogramiáda. Za každým podpisem následovala vtipná poznámka, připomínka nebo anekdota... Když jsem pak nesměle vykoktal něco o tom, co jsme za produkci dlužní, Karel se málem urazil...

A skutečně. Jedním z prvních významných návštěvníků Galerie Karla Svobinského v Kunčicích pod Ondřejníkem, která je součástí místní základní školy, nesoucí stejný název, byl vynikající písničkář, politik a básník Karel Kryl (1944–1994), rodák z Kroměříže, s rodinnými kořeny v Novém Jičíně a ve Frýdku-Místku. Takže ho bereme jako významného rodáka naší oblasti.

PETR ANDRLE

Zveme Vás k návštěvě po celý rok

**Srdečné pozvání od účinkujících,
spolupracovníků a Petra Mikesky s rodinou (a s ovečkami).**

Prožijte s námi nezapomenutelné chvíle

**Zvonička
2016**

**Barborka
2013**

**Lavička
2018**

**Jurajko
2014**

**Portáš
2012**

*Děkujeme za podporu obcím Čeladná, Pstruží a všem partnerům.
Projekt je realizován za finanční podpory Ministerstva kultury České republiky*

PORTÁŠI NA OPÁLENÉ POOSMÉ 2019

Vydal Petr Mikeska, SKI-AREÁL OPÁLENÁ, náklad I 500 ks. Text a grafická úprava: Petr Andrlé. Fotografie: archiv Opálené.